

Život Cirkvi

Ročník 15

26/2008

Pápežský legát kardinál Jozef Tomko slávnostnou svätou omšou uzavrel medzinárodný eucharistický kongres v Kanade

Na európsku nôtu trochu inak

Milí poslucháči, srdečne vás pozdravujem do horúcich letných dní. Horúco bolo aj v Bruseli a tak by som sa chcel s vami podeliť o pár úvah, ktoré vyvolali diskusie z posledného obdobia. Tento štvrtkový komentár som preto pracovne nazval „Na európsku nôtu“.

Začnem polohumornou perličkou. Keď pred pár rokmi pristavovali pri bratislavskom hrade reprezentatívne priestory Slovenskej národnej rady, stavenisko bolo – ako sa to zvyčajne robilo – ohradené známym vlnitým plechom. Ktosi naň z recesie veľkými písmenami napísal: „Príania Bruselu čestne splníme“. Asi si chcel zažartovať z práve pochovanej totality a nekonečných nápisov typu „Záver XV. zjazdu KSC čestne splníme“. Cestoval som denne okolo a denne som sa iba pousmial. Bolo to v čase prístupových rokovaní a všetky vtedajšie koalíčné i opozičné strany mali ako prvý bod programu dosiahnuť prijatie Slovenska do Európskej únie. Tá sa vtedy javila i maľovala ako raj na zemi a zázračný prútik, ktorý vyrieši všetky problémy, v ktorých sme sa tu doma varili. Až tesne pred referendum o vstupe, v ktorom sme sa vzdali značnej časti vlastných kompetencií, začali prenikať medzi ľuďmi prvé signály, že to veru tak jednoduché nebude. Niekoľko tisícstranovú prístupovú zmluvu väčšina poslancov sotva prelistovala. Povedať, že v mene občanov hlasovali nevediac o čom, je možno prisilné, ale nie celkom pomýlené. Napokon nie najpodstatnejšie, Únia mení za pochodu svoju tvár. Vôbec nechcem týmito úvahami spochybňovať vstup Slovenska do EÚ. Som skôr „eurorealista“ než „euroskeptik“ a tak viem, že iná možnosť ani nebola. Podobne ako po Teheránskej či Jaltskej konferencii pričlenenie Československa do sféry vplyvu Sovietskeho zväzu.

Podstatná otázka znie, čo máme v súčasnej situácii robiť ako kresťania. Historické okolnosti – akékoľvek pohnútky ich vytvárajú – sú vždy znamením čias a vymedzujú pole plnenia nášho duchovného poslania. Podľa často opakovaných slov Jána Pavla II. majú dať kresťania Európe viac duše. Keď ide o slovenských veriacich, majú jej podľa neho dať aj viac srdca. Geograficky leží Slovensko v srdci Európy a historicky na pomedzí západného a východného kresťanstva. Ideál dýchania oboma časťami pľúc máme prozreteľne v krvi už viac ako tisíc rokov. Najskôr si teda musíme chrániť srdce samotné. Ako nám to v historickom poslanstve po svojej druhej návšteve pripomenul Ján Pavol II.: „keď je srdce choré, je chorý celý organizmus“. Teda nie lacné politizovanie, ale zdravá duchovná obnova.

Musím sa priznať, že vo mne vyvolali rozpaky diskusie okolo nedávneho írského referenda o Lisabonskej zmluve. Z jednej strany akoby bol zrazu zlý, keď si niekto uplatní právo slobodne sa rozhodnúť. Prejavila sa tu typická liberálna logika: „Si slobodný robíš čo chceš, ale nesmie to byť nič iné, než čo chceme my“. Pripomína to dávny Leninov výrok, že „sloboda je pochopenie

nutnosti“. Zaujímavý však bol aj názor katolíckych lobistov zo samotného Bruselu. Práve oni boli Írmi sklamaní. Vraj pokazili čo mohli, lebo čo sa týka Cirkvi, už sa viac nepodarí dosiahnuť pre ňu taký priestor, ako práve v navrhovanej Lisabonskej zmluve. Možno majú bezprostredne pravdu. Núka sa však základná otázka: kam sme to dopracovali, že v kresťanskej Európe musia kresťania namáhavo bojovať už aj o maličkú zmienku či uznanie za partnerov dialógu. Odhliadnuc od toho, že je to tak málo v porovnaní s nekresťanskými a nehumánymi trendmi, ktoré dostávajú cez Brusel zelenú.

Témy, ktoré len zbežne naznačujem ma viedli k tomu, že som sa znova začítal do posynodálnej exhortácie Jána Pavla II. „Ecclesia in Europa“, ktorá je výsledom Druhého mimoriadneho zhromaždenia biskupskej synody pre Európu pred deviatimi rokmi. S istým odstupom času jasne vyznieva prorocký charakter tohto dokumentu. „Ježiš Kristus, ktorý žije vo svojej Cirkvi – prameň nádeje pre Európu“ – znie jeho podnadpis. „Spe salvi“ posledná encyklika súčasného pápeža tiež hovorí o nádeji. Benedikt XVI. tu okrem iného v geniálne stručnej a jasnej syntéze novoveku poukazuje, ako každá snaha vytvoriť bez Boha raj na zemi ju menila na pozemské peklo. „Všetci sme boli svedkami – uzatvára pápež túto časť úvah – ako sa pokrok v pomýlených rukách môže stať a skutočne stal hrozným pokrokom zla. Ak technickému pokroku nezodpovedá pokrok v etickej formácii človeka, v raste vnútorného človeka, potom to nie je pokrok, ale hrozba pre človeka a svet“ (Spe salvi, 22). Silné sú aj hodnotenia spomínaného zhromaždenia biskupskej synody: „Strata nádeje má svoj pôvod – zhrňa ich postoje Ján Pavol II. – v snahe presadiť antropológiu bez Boha a bez Krista. Tento spôsob myslenia priviedol k tomu, že človek sa pokladá za absolútny stred celého bytia, pričom sa mu mylne dáva miesto Boha a zabúda sa, že nie človek stvoril Boha, ale Boh človeka. Zabudnutie na Boha priviedlo k úpadku človeka. Preto nečudo, že v tejto súvislosti vznikol veľký priestor pre vznik nihilizmu vo filozofickej oblasti, relativizmu v poznávacej, teoretickej a morálnej oblasti, pragmatizmu, či dokonca cynického hedonizmu pri utváraní každodenného života“ (Ecclesia in Europa, 9).

Aby sme, milí poslucháči, nekončili pesimistickým tónom, oba citované dokumenty ďalej rozvíjajú, ako pestovať a šíriť kresťanskú nádej. Chcel som len pripomenúť, že aj snaha budovať Európsku úniu bez Boha a bez Cirkvi celkom isto znamená stavať ju na hlinených nohách a očkovať do nej zárodoky rozkladu. Vylúčiť zo života Boha znamená ničieť človeka. Pre veriacich sú aj prebiehajúce diskusie výzvou čerpať zo skúsenosti stáročí, z usmernení veľkých kormidelníkov, ktorých má Cirkev v posledných pápežoch. Ak máme v súčasnej situácii obhájiť svoju nádej a naplniť svoje prorocké poslanie, sami musíme rozumieť duchovným súvisom dnešného sveta a žiť v nádeji. **RV, Marián Gavenda**

Príhovor Benedikta XVI. pred modlitbou Anjel Pána

„Drahí bratia a sestry,
v evanjeliu dnešnej nedele nachádzame dve Ježišove výzvy: na jednej strane ‚nebojte sa ľudí‘ a na strane druhej ‚bojte sa Boha (porov. Mt 10, 26. 28). Takto sme pozvaní uvažovať o rozdieloch medzi ľudským strachom a bázňou pred Bohom.

Strach je jedným z prirodzených stránok života. Už od detstva zakusujeme rozličné formy strachu. Tie nadobúdajú rozličné podoby, niektoré z nich sa strácajú, iné sa opäť objavujú - tie, ktoré majú svoj základ v skutočnosti. Tým musíme čeliť a premáhať ich ľudským úsilím a dôverou v Boha. No dnes existuje aj hlbšia forma strachu, existenciálnejšia. Niekedy prerastá dokonca v úzkosť a rodí sa z akéhosi pocitu prázdna, úzko spojeného s kultúrou dnes tak rozšíreného teoretického a praktického nihilizmu.

Vzhľadom na širokú a rozmanitú panorámu ľudských strachov Božie slovo je jasné: kto sa ‚bojí Boha‘, ‚nemá strach‘.

Bázeň pred Bohom, ktorú Písmo definuje ako ‚základ skutočnej múdrosti‘, spočíva vo viere v Boha, v posvätnéj úcte k jeho autorite nad životom a nad svetom. Byť ‚bez bázne voči Bohu‘ značí postaviť sa na jeho miesto, znamená, cítiť sa pánmi dobra a zla, života a smrti. Naopak, kto sa bojí Boha, objaví v sebe bezpečie, aké pociťuje dieťa v matkinom náručí (porov. Ž 130, 2). Kto sa bojí Boha, zostáva pokojný aj uprostred búrky, pretože Boh - ako nám to zjavil Ježiš - je Otcom plným milosrdenstva a dobroty. Kto ho miluje, nemá strach: ‚V láske niet strachu,‘ píše apoštol Ján, ‚a dokonalá láska vyháňa

strach, lebo strach má v sebe trest, a kto sa bojí, nie je dokonalý v láske‘ (1 Jn 4, 18). Veriaci sa teda nemusí ničoho ľakať, lebo vie, že je v Božích rukách. Vie, že zlo a všetko, čo je iracionálne, nemajú posledné slovo, vie že jediným Pánom sveta a života je Kristus, vtelené Božie Slovo, ktoré nás milovalo až po obetovanie samého seba na kríži pre našu spásu.

Čím viac rastieme v tejto intímnosti s Bohom, preniknutej láskou, o to ľahšie zvíťazíme nad každou formou strachu. V dnešnej evanjeliovkej stati Ježiš viackrát opakuje výzvu, aby sme nemali strach. Ubezpečuje nás ako apoštolov, tak ako apoštola Pavla, keď sa mu zjavil v nočnom videní, vo zvlášť ťažkom okamihu počas

jeho ohlasovania: ‚Neboj sa,‘ povedal mu, ‚veď som s tebou ja‘ (Sk 18, 9). Napokon sa tento apoštol národov, silný Kristovou prítomnosťou a posilňovaný jeho láskou, nebál ani mučeníctva. Jeho 2000. výročie narodenia budeme sláviť osobitným jubilejným rokom. Kiežby táto veľká duchovná a pastoračná udalosť vzbudil a aj v nás obnovenú dôveru v Ježiša Krista, ktorý nás volá, aby sme odvážne ohlasovali a svedčili o jeho evanjeliu bez strachu.

Preto vás pozývam, drahí bratia a sestry, aby ste sa pripravili s vierou na oslavu Roku sv. Pavla, ktorý slávnostne otvorím budúcu sobotu o 18.00 hod. v Bazilike sv. Pavla za hradbami liturgiou prvých večerov zo slávnosti svätých Petra a Pavla. Zverme už teraz túto veľkú cirkevnú udalosť orodovaniu sv. Pavla a Panny Márie, Kráľovnej apoštolov a matke Krista, ktorý je zdrojom našej radosti a nášho pokoja.“

RV Is / snímka RV

Benedikt XVI. sa po nedeľnej modlitbe Anjel Pána prihovril Filipíncom

Vatikán (23. júna, RV/Zenit) – „Modlím sa k Pánovi za obeť tragédie“ – týmito slovami venovanými filipínskemu ľudu vyjadril v nedeľu 22. júna Svätý Otec po modlitbe Anjel Pána vo Vatikáne smútok nad ničivým tajfúnom Fengshen, ktorý na ostrove spôsobil záplavy, zosuvy pôdy a vyžiadal si 150 životov.

Filipíny zasiahol tajfún cez víkend. Najväčšiu tragédiu spôsobil na mori, kde potopil trajekt, pla-

viaci sa z Manily do blízkeho mesta Ceba. Na palube trajektu bolo vyše šesťsto pasažierov, z ktorých podľa posledných správ prežilo len niekoľko desiatok.

Pápež Benedikt XVI. Filipíncom odkázal: „Chcem uistiť týchto ľudí o tom, že som im duchovne nablízku, modlím sa k Pánovi za obeť tejto katastrofy a predovšetkým za obeť tragédie na mori, medzi ktorými bolo množstvo detí.“ -th-

Generálna audiencia Benedikta XVI.: Svätý Maxim Vyznávač

Drahí bratia a sestry,

rád by som vám dnes predstavil postavu jedného z veľkých cirkevných otcov Východu neskoršej doby. Ide o mnícha sv. Maxima, ktorý si od kresťanskej tradície vyslúžil titul Vyznávač (Confessor) pre svoju neohrozenú odvahu, s ktorou vedel aj svojím utrpením svedčiť – „vyznávať“ – o svojej viere v integritu Ježiša Krista, pravého Boha a pravého človeka, Spasiteľa sveta.

Maxim sa narodil v Palestíne, v Pánovej zemi, okolo roku 580. Už v mladosti začal viesť mníšsky život a študovať Písma, a to aj prostredníctvom diela významného učiteľa Origena, ktorý už v treťom storočí založil alexandrijskú exegetickú tradíciu. Maxim sa presťahoval z Jeruzalema do Konštantínopolu, odtiaľ utiekol pred barbarskými nájazdmi do Afriky. Tam sa vyznamenal veľkou odvahou pri obrane ortodoxného učenia.

Maxim neuznával žiadnu redukciu Kristovho človečenstva. Objavila sa totiž teória, podľa ktorej mal Kristus len jednu vôľu, a to božskú. V snahe obrániť jednotu jeho osoby mu upierali pravú a vlastnú ľudskú vôľu.

Na prvý pohľad by sa to mohlo zdať dobré, že by v Kristovi bola len jedna vôľa. Sv. Maxim však ihneď pochopil, že by to zničilo tajomstvo spásy, lebo človečenstvo bez vôle, človek bez vôle, nie je pravým človekom - je akoby znetvorený. Človek Ježiš Kristus by teda nebol pravým človekom, keby nezažil drámu ľudského bytia, ktorá spočíva v ťažkosti pripodobniť našu vôľu pravde bytia. Sv. Maxim preto veľmi rozhodne tvrdí: Sväté písmo nám neukazuje znetvoreného človeka, človeka bez vôle, ale pravého a úplného človeka. Boh v Ježišovi Kristovi skutočne prijal kompletne ľudské bytie – pravdaže, okrem hriechu –, teda aj ľudskú vôľu. A zdá sa to jasné, keď sa povie: Kristus alebo je, alebo nie je človek. Ak je človek, má aj ľudskú vôľu.

Vzniká však jeden problém: nesmeruje to k istej forme dualizmu? Nebudeme nakoniec tvrdiť, že ide o dve úplné osobnosti s vlastným rozumom, vôľou a citmi?

Ako prekonať tento dualizmus, zachovať úplnosť ľudského bytia, a pritom ochrániť jednotu osoby Krista, ktorý nebol schizofrenikom?

Sv. Maxim ukazuje, že človek nenachádza svoju jednotu, integritu a úplnosť v sebe samom, ale v prekonaní seba, vo vyjdení zo seba. Človek vychádzajúci zo seba tak seba nachádza v Kristovi, v Bohu, v Božom Synovi. Nemožno znetvoriť človeka, aby sme vysvetlili vtelenie - treba len pochopiť dynamizmus ľudského bytia, ktoré sa realizuje iba vyjdením zo seba samého. Iba v Bohu nájdeme seba samých, svoju integritu a úplnosť. Z toho vidieť, že nie človek, ktorý sa uzavrie do seba, je úplný, ale človek otvorený, ktorý vyjde zo seba samého, sa stáva úplným a práve v Božom Synovi nachádza samého seba a svoje pravé človečenstvo.

Pre sv. Maxima táto predstava nie je len filozofickou špekuláciou. Vidí ju uskutočnenú v konkrétnom Ježišom živote, predovšetkým v getsemanskej dráme. V tejto tragickej Ježišovej agónii, v úzkostnom strachu zo smrti, v protiklade medzi ľudskou vôľou nezomrieť a božskou vôľou, ktorá sa odovzdáva smrti, v tejto getsemanskej

dráme sa uskutočňuje celá ľudská dráma, dráma nášho vykúpenia.

Vieme, že je pravda, čo nám hovorí sv. Maxim: Adam si myslel (a Adamom sme my všetci), že vrcholom slobody je „nie“. Iba ten, kto môže povedať „nie“, je vraj skutočne slobodný. Aby človek mohol naozaj používať svoju slobodu, musí povedať Bohu „nie“, lebo si myslí, že len tak je konečne samým sebou a dosiahol vrchol slobody. Tento sklon mala v sebe aj Kristova ľudská prirodzenosť, Ježiš ju však prekonal, lebo videl, že maximum slobody neznačí „nie“.

Maximum slobody je „áno“, stotožnenie sa s Božou vôľou. Iba v tomto „áno“ sa človek stane skutočne samým sebou. Iba vo veľkej otvorenosti onoho „áno“, v zjednotení svojej vôle s Božou vôľou sa človek stáva nesmierne otvoreným, stáva sa „božským“. Adamovou túžbou bolo byť ako Boh, teda byť úplne slobodný. Ale človek, ktorý sa uzavrie do seba, nie je úplne slobodný. Stáva sa ním, keď vyjde zo seba, slobodným ho robí ono „áno“. A toto je dráma v Getsemanskej záhrade: nie moja, ale tvoja vôľa. Presunutím svojej vôle do Božej vôle sa rodí pravý človek, takto sme vykúpení. To je v krátkosti základný odkaz, ktorý nám sv. Maxim chcel zanechať, a vidíme, že je tu v hre skutočne celé ľudské bytie; ide o celý náš život.

Sv. Maxim mal problémy už v Afrike, keď obhajoval túto predstavu o človeku a o Bohu. Potom bol povolán do Ríma a v roku 649 sa aktívne zúčastnil na Lateránskom koncile zvolanom pápežom Martinom I., aby obhajoval dve vôle v Kristovi proti cisárovmu ediktu, ktorý – pro bono pacis – zakazoval diskutovať o tejto otázke. Pápež Martin musel draho zaplatiť sa svoju odvahu. Hoci bol chorľavý, uväznili ho a predviedli do Konštantínopolu, kde ho obžalovali a odsúdili na smrť. Trest mu neskôr zmenili na definitívne vyhnanstvo na Kryme, kde po dvoch dlhých rokoch ponižovania a mučenia 16. septembra 655 zomrel.

O pár rokov neskôr, v roku 662, prišiel rad na Maxima, ktorý sa svojím neprestajným opakovaním, že „nemožno tvrdiť, že Kristus mal len jednu vôľu“ (porov. PG 91, cc. 268 – 269), tiež staval proti cisárovi. Preto musel spolu so svojimi dvoma učeníkmi – obaja sa nazývali Anastáz – podstúpiť vyčerpávajúci súdny proces, hoci mal už vyše 80 rokov. Cisársky tribunál ho obvinil z herézy a odsúdil na kruté vyrezanie jazyka a odťatie pravej ruky – dvoch orgánov, pomocou ktorých Maxim slovami a písmom bojoval proti bludnému učeniu o jedinej Kristovej vôli. Nakoniec takto znetvoreného svätého mnícha poslali do vyhnanstva v Kolchide pri Čiernom mori, kde v tom istom roku 13. augusta 662 vo veku 82 rokov zomrel vyčerpaný podstúpeným trápením.

Keď sme hovorili o Maximom živote, zmienili sme sa o jeho literárnom diele na obranu ortodoxie. Odvolávali sme sa najmä na dielo Dišputa s Pirrom, patriarchom Konštantínopolu. Maximovi sa v ňom podarilo presvedčiť protivníka o jeho omyloch. Na konci Dišputy Pirrus veľmi čestne priznáva: „Prosím o odpustenie pre mňa a mojich predchodcov: z nevedomosti sme dospeli k týmto absurdným myšlienkam a argumentom. Modlím sa, aby sa našiel spôsob, ako tieto absurdnosti odstrániť a zároveň uchovať

pamiatku tých, ktorí sa mýlili“ (PG 91, c. 352). Nasledovali ďalšie desiatky významných diel, medzi ktorými vyniká Mistagogiá, jeden z najdôležitejších spisov sv. Maxima, ktorý predstavuje prehľadne usporiadanú syntézu celej jeho teologickej náuky.

Maximovo myslenie nie je len teologické, špekulatívne a do seba zamerané, pretože vždy bolo ukotvené v konkrétnej realite sveta a jeho spásy. V kontexte podstupného trápenia nemohol unikáť do čisto teoretických filozofických tvrdení, ale musel hľadať zmysel života a pýtať sa: kto som ja a čím je svet? Boh zveril človeku, stvorenému na jeho obraz a podobu, poslanie zjednotiť svet. A tak ako Kristus zjednotil v sebe ľudské bytie, Stvoriteľ v človeku zjednotil vesmír. Ukázal nám, ako možno v spoločenstve s Kristom zjednocovať svet a tak skutočne dospieť k vykúpenému vesmíru.

Na túto mocnú spásanosnú víziu poukazuje jeden z najväčších teológov 20. storočia Hans Urs von Balthasar, ktorý znovu objavil postavu Maxima. Jeho náuku priliehavo nazval Kosmische Liturgie, „vesmírna liturgia“. V centre tejto slávnostnej „liturgie“ ostáva vždy Ježiš Kristus, jediný Spasiteľ sveta. Účinnosť jeho spásneho konania, ktoré definitívne zjednotilo celý vesmír, zaručuje skutočnosť, že hoci bol úplným Bohom, bol aj úplným človekom – vrátane ľudskej „energie“ a vôle.

Maximov život a myslenie sú mocne prežiarené jeho nesmiernou odvahou svedčiť o integrálnej realite Krista, bez akejkoľvek redukcie alebo kompromisu. A tak ukazuje, kým človek skutočne je a ako máme žiť, aby sme odpovedali na naše povolanie. Musíme žiť v spojení s Bohom, aby sme boli spojení so sebou samými a s vesmírom a dali tak samotnému vesmíru a človečenstvu v nás správnu formu. Univerzálne Kristovo „áno“ nám tiež jasne ukazuje, kam správne umiestniť všetky ostatné hodnoty. Mám na mysli dnes právom uznávané hodnoty, ako sú tolerancia, sloboda, dialóg. Ale tolerancia, ktorá by nevedela rozlišovať medzi dobrom a zlom, by bola chaotická a autodeštruktívna, podobne aj sloboda, ktorá by nerešpektovala slobodu druhých a nehľadala by spoločnú mieru našich vzájomných slobôd, by sa stala anarchiou a zničila by autoritu. Dialóg, ktorý by nevedel, o čom je, by bol prázdny rečením.

Všetky tieto hodnoty sú veľké a základné, ale môžu zostať pravými hodnotami iba vtedy, ak existuje vzťahový bod, ktorý ich spája a dáva im pravý význam. Týmto vzťahovým bodom je syntéza medzi Bohom a vesmírom, je ním postava Krista, v ktorej sa učíme pravde o nás samých a osvojujeme si, kam zasadiť všetky ostatné hodnoty, aby sme objavili ich pravý význam. Ježiš Kristus je tým vzťahovým bodom, ktorý osvetľuje všetky ostatné hodnoty. A to je aj konečným cieľom svedectva tohto veľkého vyznávača. Nakoniec nám totiž Kristus ukazuje, že vesmír sa má stať liturgiou, Božou oslavou, a že adorácia je začiatkom pravej premeny, pravej obnovy sveta.

Preto by som chcel túto katechézu uzavrieť dôležitým úryvkom z diela sv. Maxima: „Klaníme sa jedinému Synovi, spolu s Otcom a Duchom Svätým, ako pred vekmi, tak aj teraz a na všetky veky, i na veky po vekoch. Amen!“ (PG 91, c. 269).

Preložila Mária Spišiaková

Benedikt XVI.: Nech blahorečenie Jacquesa Haddada prinesie Libanonu trvalý pokoj

Vatikán (24. júna, RV/CNS) – V nedeľu 22. júna po modlitbe Anjel Pána pápež Benedikt XVI. vyjadril nádej, že blahoslavený kapucínsky kňaz Jacques Haddad, ktorého obradu blahorečenia v ten istý deň v Bejrúte predsedal prefekt Kongregácie pre kauzy svätých kardinál José Saraiva Martins, prinesie spolu s ostatnými libanonskými svätcami trvalý pokoj tejto „milovanej a trpiacej krajine“.

O Haddadovom živote je známe, že neúnavne pomáhal chudobným a chorým, bez ohľadu na ich národnosť a náboženstvo. V rokoch 1903 až 1914 putoval po Libanone a ohlasoval Božie slovo. Pôsobil aj za hranicami krajiny – v Sýrii, v Palestíne, v Iraku a v Turecku. O prínose jeho služby pre obyvateľov tejto krajiny svedčí aj skutočnosť, že ho označovali za apoštola Libanonu. V roku 1920 sa začal starať o formáciu františkánskych sestier a spolu s nimi otvoril dom pre chudobných a chorých. Neskôr sa tento dom stal jednou z najmodernejších nemocníc na blízkom východe. Spolu so sestrami otvoril viacero nemocníc, lazaretov, sociálnych centier, ale aj dom pre siroty. Ku koncu života už bol strhaný a vyčerpaný cestami, ktoré podnikol, okrem toho bol takmer slepý a trpel leukémiou. Napriek tomu pokračoval vo svojej službe, pomáhal ľuďom a zvolával na nich Božie požehnanie. **-th**

Posolstvo Benedikta XVI. pre účastníkov zasadnutia Katolíckej biblickej federácie

Tanzánia (25. júna, RV) – „Božie Slovo môže vyliečiť ľudstvo v zmierení, spravodlivosti a pokoji. Je to slovo života, ktoré by Cirkev mala prinášať roztrieštenému svetu“ – tieto slová adresoval v posolstve pápež Benedikt XVI. účastníkom 7. generálneho zhromaždenia Katolíckej biblickej federácie, ktoré sa začalo v utorok 24. júna v tanzánskom Dar-Es-Salaame a skončí sa 3. júla.

Toto podujatie, ako uviedol Svätý Otec, „je neustálo príležitosťou pre členov federácie, aby spolu načúvali Božiemu Slovu, a aby obnovili svoju službu pre Cirkev pri ohlasovaní evanjelia pokoja. Fakt, že vaše stretnutie sa koná v Dar-Es-Salaame, je dôležitým gestom solidarity s Cirkvou v Afrike, zvlášť s ohľadom na synodu, ktorá sa tu bude konať na budúci rok.“

Katolícka biblická federácia, ktorá dnes má 327 členov zo 129 krajín, bola založená pápežom Pavlom VI. v roku 1969. Ako v rozhovore pre Vatikánsky rozhlas uviedol jej prezident Mons. Vincenzo Paglia, „toto zhromaždenie má dvojaký význam – pohľad na Bibliu ako zdroj zmierenia, spravodlivosti a pokoja, a zároveň je tu ekumenický rozmer podujatia.“ **-dj**

Benedikt XVI. sa prihovoriť predstaviteľom katolíckych rádii

Vatikán (20. júna, RV) – Pápež Benedikt XVI. sa v piatok prihovoriť účastníkom Medzinárodného kongresu katolíckych rádii, ktorý sa v týchto dňoch koná v Ríme pod organizačnou taktovkou Pápežskej rady pre spoločenské dorozumievacie prostriedky. Pripomenul im, že slová, ktoré každý deň vysielajú do éteru, sú ozvenou večného Slova, ktoré sa stalo telom. Poukázal na to, že napriek použitiu moderných komunikačných technológií, sú vysielané slová skromné a niekedy sa môže zdať, že sa úplne strácajú v súťaživosti iných hlučných a silnejších masmédií:

„Nebudte však sklúčení! Rozsievate Božie slovo 'vhod i nevhod' (Tim 4,2) a teda naplňate Ježišovo prikázanie, aby ste hlásali evanjelium všetkým národom (Mt 28,19). Slová, ktoré prenášate, zasahujú nespočetné množstvo ľudí, medzi ktorými sú osamelí a pre ktorých vaše slovo znamená utešujúci dar; prihovárate sa zvedavým, ktorí sú zasiahnutí tým, čo počujú. Niektorí z nich nikdy nenavštívili kostol, pretože patria k inému náboženstvu, alebo sú bez vierovyznania; sú medzi nimi takí, ktorí nikdy nepočuli meno Ježiša Krista, a cez vašu službu sa k nim prvýkrát dostanú slová spásy. Táto práca trpezlivého rozsievania, ktorú každodenne, hodinu za hodinou konáte, je vašou cestou spolupráce na apoštolskej misii.“

-dj-

Svätý Otec sa prihovoriť biskupom z Hondurasu

Vatikán (26. júna, RV) – Pápež Benedikt XVI. sa vo štvrtok prihovoriť biskupom z Hondurasu v rámci ich úradnej návštevy Ad Limina Apostolorum vo Vatikáne a Ríme. Spomenul apoštolskú cestu pápeža Jána Pavla II. do tejto krajiny v roku 1983, ktorá prispela k posilneniu spoločenstva honduraských veriacich s nástupcom svätého Petra. Konštatoval, že tamojší ľud charakterizuje hlboká duchovnosť, ktorá sa prejavuje mnohými spôsobmi, krajina však zároveň čelí šíriacemu sa sekularizmu a sektárstvu. Podľa Svätého Otca si táto situácia vyžaduje nepoľaviť v pastoračnej misii a evanjelizačnom diele, „lebo živé je Božie slovo, účinné a ostrejšie ako každý dvojsečný meč; preniká až po oddelenie duše od ducha a kĺbov od špiku a rozsudzuje myšlienky a úmysly srdca“ (Heb 4,12).

Povzbudil biskupov, aby venovali zvýšenú pastoračnú pozornosť manželstvu a rodine, ktoré sú

oporou pre Cirkev, aj pre spoločnosť. Ocenil, že právna ochrana tejto ustanovizne bola zahrnutá do honduraskej ústavy, pripomenul však, že treba viac, ako dobrý zákon na to, aby sa manželstvo tešilo patričnej úcte. Je potrebná práca v oblasti kultúry a vzdelávania, aby spoločnosť naplno vnímala jeho krásu ako skutočného zväzku lásky medzi mužom a ženou.

-dj-

Vatikán a Rád maltézkych rytierov podpísali spoločnú dohodu

Vatikán (25. júna, RV) – Vatikán a Rád maltézkych rytierov podpísali v stredu 24. júna spoločnú dohodu, podľa ktorej bude Vatikán uznávať poštové známky vydané rádom. Pri podpise boli prítomní predseda guvernatorátu štátu Vatikán kardinál Giovanni Lajolo a hlavný kancelár Rádu maltézkych rytierov Jean-Pierre Mazery.

Dohoda sa zrodila z túžby rozšíriť niekoľkostoročné vzťahy medzi rádom a Svätou stolicou aj v oblasti poštových služieb. Už v novembri by mali byť vydané prvé dve pamätné známky - Rád maltézkych rytierov vydá známku s farebným erbom Vatikánskeho mesta a Vatikán zasa známku s erbom rádu. Vatikán sa tak stal v poradí už 53. krajinou, s ktorou uzatvoril rád dohodu o obehú ofrankovaných zásiek vlastnými známkami.

-sg-

Benedikt XVI. vymenoval nového generálneho vikára Rímskej diecézy

Vatikán (27. júna, RV) – Svätý Otec v piatok prijal rezignáciu kardinála Camilla Ruiniho na úrad generálneho vikára Jeho Svätosti pre Rímsku diecézu a arcikňaza pápežskej Lateránskej baziliky z vekových dôvodov. Zároveň vymenoval do tejto funkcie 68-

ročné kardinála Agostino Valliniho, doterajšieho prefekta Najvyššieho tribunálu Apoštolskej signatúry. Do tohto úradu bol menovaný doterajší arcibiskup Saint Louis Mons. Raymond Leo Burke.

-dj-/ snímka inet

V Québecu sa skončil eucharistický kongres

Medzinárodný eucharistický kongres v Québecu pokračoval vo štvrtok 19. júna programom s témou Eucharistia – Život Krista v našich životoch. Katechézu predniesol arcibiskup z Filipín Mons. Luis Antonio Tagle, v ktorej informoval o živote Cirkvi v Ázii. Svedectvo o eucharistickom živote povedala Elizabeth Nguyen Thi Thu Hong z Kanady, najmladšia sestra kardinála François-Xavier-a Nguyen Van Thuan, ktorého beatifikácia sa začala v septembri 2007.

Predpoludňajší program uzavrela kajúca pobožnosť s umeleckými prvkami, ktorej predsedal kardinál Cláudio Hummes, prefekt Kongregácie pre klérus. Slávenie Eucharistie v tento deň bolo až večer o 16.00 hod., ktorej predsedal kardinál Justin Francis Rigali, arcibiskup z Filadelfie. Po svätej omši a adorácii nasledovala päť kilometrov dlhá teoforická procesia ulicami Québecu, na ktorej sa zúčastnilo okolo 20-tisíc veriacich a množstvo kňazov a biskupov.

Katechézu k piatkovej téme - Eucharistia a misie - povedal kardinál Télesphore Placidus Toppo, arcibiskup z Ranchi v Indii. Svedectvo predniesol charizmatický vodca José H. Prado Flores, zakladateľ evanjelizačnej školy sv. Andrej. Sláveniu Eucharistie predsedal kardinál Joseph Zen Ze-Kiun, biskup z Hong-Kongu v Číne. Popoludní boli opäť worshopy a možnosť adorácie. Piatkový program zakončila kňazská vysviacka 12 kňazov, ktorej predsedal pápežský legát, slovenský kardinál Jozef Tomko.

Pre Slovensko je veľkým vyznačením, že takémuto celosvetovému významnému podujatiu predsedá slovenský kardinál. Pripomenul, že práve mesto Québec má v mestskom znaku logo „Je me souviens“, čo vyjadruje: Pamätám na Boží dar. Eucharistia je Boží dar pre život sveta. To sa zvyrazňuje aj pri slávení medzinárodného eucharistického kongresu, ktorý nie je len záležitosťou mesta Québec, ale celého sveta.

Vojtech Nepšínský

Benedikt XVI. sa prihovril quebeckým mladým

Vatikán/Kanada (23. júna, RV) – Svätý Otec sa v nedeľu 22. júna prostredníctvom video - nahrávky prihovril počas modlitbovej vigílie mladým v kanadskom Québecu pri príležitosti 49. Medzinárodného eucharistického kongresu. Okrem iného im vo svojom príhovore povedal: „Nezabúdajte, že nedeľná Eucharistia je

milujúcim stretnutím s Pánom. Keď ho spoznáte „pri lámaní chleba“, ako emauzskí učeníci, stanete sa jeho spoločníkmi. On vám pomôže rásť a dávať to najlepšie z vás. Pamätajte si, že v eucharistickom chlebe je skutočne prítomný Kristus.“

Ako ďalej dodal vo svojom posolstve Benedikt XVI., uvedomením si tohto Tajomstva a Krista, objavia mladí silu poznania, že sú nekonečne milovaní:

„Pred Pánom, v tichosti vašich sŕdc, niektorí z vás možno cítia volanie k Jeho nasledovaniu v kňazskom povolani alebo v zasvätenom živote. Nebojte sa počúvať toto volanie a s radosťou naň odpovedať.“ – dodal v posolstve mladým Svätý Otec.

-sg-

Kardinál Bertone sa v Bielorusku prihovril kňazom a rehoľníkom

Bielorusko (21. júna, RV) – Vatikánsky štátny sekretár kardinál Tarcisio Bertone sa počas svojej návštevy Bieloruska minulý týždeň stretol s Konferenciou tamojších biskupov, ktorých povzbudil k účinnejšej koordinácii v oblasti cirkevného diania, a vyzval ich, aby pri svojich plánoch – medzi ktorými je výstavba kostolov či nových pastoračných centier – nezabúdali ani na každodennú starostlivosť o veriacich.

V sobotnom programe kardinála Bertoneho bola svätá omša v katedrále v Grodne, počas ktorej sa v homílii prihovril kňazom a rehoľníkom. V úvode hovoril o katedrále, v ktorej sa zišli, zasvätenej sv. Františkovi Xaverskému. Povedal tiež, že jeho prítomnosť je znakom otcovskej náklonnosti Svätého Otca, ktorý ich pozdravuje, žehná a povzbudzuje k pokračovaniu v úsilí v oddanosti Kristovi a Cirkvi, po ceste stále obetavejšieho kresťanského svedectva. Potom dodal: “Pán vie, koľko úsilia stojí každého z vás, aby ste zostali vernými svojmu povolaniu a povzbudzuje vás, aby ste sa nebáli ťažkostí: dôverujte stále Jemu! Cirkev, ktorá je v Grodne čakajú nové apoštolské výzvy – pastoračná práca je ťažká a pole, na ktorom treba pracovať je široké. Ale pamätajte si, že na prvom mieste je to, aby ste boli Kristovými priateľmi, jeho skutočnými nasledovníkmi, aby ste boli príkladom pre tých, ktorí sú vám zverení do pastoračnej starostlivosti na ceste svätosti, ktorá je láska: láska k Bohu a bližným. Len takýmto spôsobom, neustále pracujúc v spoločenstve s vašim pastierom a medzi sebou navzájom budete môcť vy, kňazi viesť kresťanský ľud k “novému nebu a novej zemi”, o ktorých hovorí Písmo (porov. 2Pt 3, 13). Zajtrajšok bude posledným dňom návštevy vatikánskeho štátneho sekretára v Bielorusku. Vyvrcholí slávením Eucharistie v katedrále v Minsku. Vo večerných hodinách sa kardinál Bertone vrátil späť do Ríma. -sg-

Na pôde Európskej rady o ochrane žien

Európska Únia (20. júna, RV/SIR) – „Znásilňovanie a sexuálne zneužívanie, ktoré býva súčasťou vojen, či etnických čistiek, nemožno akceptovať,“ to sú slová predsedu výboru pre migrantov Európskej komisie Coriena Jonkera počas zasadnutia Rady Európy, pri príležitosti Svetového dňa utečencov. Povedal: „Na základe štatistík vysokého komisára pre utečencov vieme, že 20 až 50 tisíc žien bolo znásilnených počas vojny v Bosne, viac ako 90% žien v Sierra Leone podalo správu o tom, že boli terčom sexuálnych násilností a nespočetné množstvo znásilnení bolo aj počas genocídy v Rwande.“ Ako ďalej uvádza, tieto praktiky sú typické, aj pre etnické čistky, ich snahou je zámerne ponížiť a potupiť ženy. „Tie potom často hľadajú východisko a snažia sa uniknúť pred takýmto zaobchádzaním. Potrebujú našu ochranu.“

Corien Jonker vyzýva členské štáty Rady Európy, aby uznali sexuálne obťažovanie za legitímny dôvod pri udeľovaní azylu. Vyzýva tiež tých, ktorí sú zapojení do procesu udeľovania azylu, aby boli v týchto otázkach citlivejší. -th-

ktorý má šancu napomôcť stretnutiu náboženstiev a inšpirovať veľké vzdelávacie a kultúrne diela“ – uviedol to generálny sekretár Rady európskych biskupských konferencií pri príležitosti 32. národného stretnutia diecéznych agentúr Caritas, pôsobiach v Taliansku, ktoré sa končí vo štvrtok 26. júna.

„Keď hovoríme o hraniciach, hovoríme o Európe nie ako o pevnosti, sebecky sa starajúcej sa o svoje záujmy, ale ako o kontinente, ktorý sa stáva stabilnejším, aby mohol lepšie realizovať výmenu svojich aktív s ostatnými regiónmi na zemi a prispievať k spravodlivosti a pokoju vo svete,“ konštatoval Mons. Giordano.

Poukázal na náboženskú rôznorodosť, ktorá Európu charakterizuje (žije tu 285 miliónov katolíkov, 161 miliónov pravoslávnych, 77 miliónov protestantov, 26 miliónov anglikánov, 2,5 milióna židov, 35 miliónov moslimov, 2,5 milióna budhistov, a príslušníci ďalších vierovyznaní). V tejto súvislosti podotkol, že jedinou cestou pokojného spoluzitia je „skutočný dialóg a ponímanie jednoty nie ako deštrukcie odlišností, ale ako jej prijatia“. Podľa Mons. Giordana sa Európa musí sústrediť na otázku zmyslu života, predovšetkým s ohľadom na fakt, že každoročne sa tu pokúsi o samovraždu až 50-tisíc ľudí a v niektorých európskych krajinách má práve tento spôsob najvyšší podiel na úmrtiach medzi mladými ľuďmi. -dj-

Stretnutie generálnych sekretárov biskupských konferencií Európy

Španielsko (26. júna, RV) – Vo štvrtok sa v Španielskej Covadonge pod organizačnou taktovkou Rady európskych biskupských konferencií (CCEE) začalo stretnutie generálnych sekretárov jednotlivých konferencií na tému „Náboženská situácia v Európe“. Okrem základných otázok, súvisiacich s touto problematikou, sa účastníci budú zaoberať aj bioetickými záležitosťami, ako sú legalizácia eutanázie, či výskum embryonálnych kmeňových buniek. Časť diskusie bude venovaná príprave na oslavy Svätopavlovského roka v jednotlivých krajinách; Svetovým dňom mládeže; aj Európskej kresťansko-moslimskej konferencii, ktorá sa chystá v Belgicku v dňoch 20. – 23. októbra. -dj-

Generálny sekretár CCEE: Európa sa musí starať o svet

Taliansko (26. júna, RV/SIR) – „Európa sa musí starať o svet“ a tým pádom o „univerzálne spoločné blaho“. V tomto zmysle je organizácia Caritas Internationalis „skutočným hnacím motorom ekumenického procesu,

Ordinár OS a OZ SR u karabinierov v Ríme

Spolu s policajným vikárom Františkom Bartošom uskutočnil ordinár OS a OZ SR Mons. František Rábek v dňoch 16.-20. júna 2008 pracovnú návštevu Talianska a Vatikánu. Cieľom ordinárovej cesty boli úradné jednania v súvislosti s nástupom nového policajného kaplána Marcela Gábora do služby v Ordinariáte OS a OZ SR, keďže do súčasnosti pôsobil ako policajný kaplán v zbore talianskych karabinierov.

V tejto súvislosti navštívil Mons. Rábek s policajným vikárom Bartošom hlavného kaplána Zboru karabinierov v Ríme, hlavný chrám zasvätený patrónovi karabinierov sv. Vavrincovi v Ríme, ale aj najväčšiu taliansku policajnú školu pre Zbor karabinierov v meste Spoleto. Ordinár si vymenil skúsenosti s vedením školy a navštívil aj miestneho diecézneho biskupa Spoleta Mons. Riccarda Fontanu. Hostitelia zaviedli našich zástupcov aj do miest spojených so životom svätcov sv. Benedikta v Nurzii a sv. Rity v Cascii.

Biskup Rábek uskutočnil aj rokovania na Kongregácii pre biskupov s jej sekretárom arcibiskupom Mons. Francescom Monterisim ohľadom prijímania kňazov východného obradu do štruktúr Ordinariátu OS a OZ SR. Rokoval aj na Pápežskej akadémii vied s jej predsedom biskupom Mons. Marcelom Sánchezom Sorandom. -tu-

Svätá stolica na pôde UNHCR k situácii utečencov

Švajčiarsko (26. júna, RV) – V Ženeve sa v uplynulých dňoch uskutočnilo 42. stretnutie stáleho výboru Vysokého komisára OSN pre utečencov. Prítomný bol aj apoštolský nuncius Svätej stolice Mons. Silvano M. Tomasi. Ako uviedol vo svojom príhovore, štatistiky ukazujú, že takmer 40 miliónov ľudí vo svete bolo nútených ujsť pred násilím a prenasledovaním vo svojej krajine. Poukázal na paradox, že zatiaľ, čo vlna ľudí, hľadajúcich ochranu stúpa, politické iniciatívy sa pohybujú opačným smerom – k sprísneniu zákazov a kontrol. Obetiam zneužívania a porušovania základných ľudských práv sa tak mnohokrát nedostáva starostlivosti, ktorú potrebujú. Táto skúsenosť je komplikovaná aj faktom, že iba 5% utečencov je rovnocenne prijímaných v bohatých krajinách.

Pre mnohých sa exil stáva utrpením a v takýchto podmienkach sa nachádza asi 6 miliónov ľudí. Mons. Tomasi predniesol postrehy, ktoré by mohli prispieť k riešeniu situácie. Medzi uvedenými bodmi sa nachádza napríklad „právo na potravu v rámci utečeneckých táborov, aby utečenci neboli nútení hľadať si prácu mimo nich a dostávať sa tak do rizika zatknutia a deportácie“, či „vytvorenie adekvátnych kanálov pre legálny vstup, aby uchádzači o azyl nemuseli absolvovať rovnaký proces ako nelegálni migranti“. -dj-

Vydávať svedectvo o Kristovi neznamená byť fanatikom

Jordánsko (24. júna, RV/SIR) – „Boh je prameňom slobody a pravdy, preto vydávať svedectvo o Kristovi znamená byť fanatikom. Počas vojny naše chrámy privítali každého, bez rozdielu etnika alebo náboženskej príslušnosti, rovnako aj naše školy a iné zariadenia. Toto nás dostáva do povedomia našich moslimských priateľov“ - tieto slová povedal pomocný biskup Bagdadu Mons. Shlemon Warduni na stretnutí v Medzinárodnom študijnom a výskumnom centre Oasis v Jordánskom Ammáne, ktorého témou sú ľudské práva a náboženská sloboda.

Pokiaľ ide o súčasnú situáciu v Iraku, biskup Warduni si myslí, že niektoré skupiny si zrejme želajú, aby kresťania z Blízkeho východu vymizli. Ako uviedol „vojna zničila všetko, aj tradíciu vzájomného spolužitia. Jedna tretina kresťanov opustila Irak po vlne vyhrážok, zneužívania a násilností. Naša mládež nemá žiadnu nádej a je odmietaná spoločnosťou.“ Situácia sa stáva neznesiteľnou, každodenným problémom je nedostatok vody, elektriny a vysoké ceny. „Je absurdné, že hoci naša krajina má bohaté zásoby ropy, žijeme

vo biele. Napriek týmto ťažkostiam vzájomný dialóg musí pokračovať. Je tu niekoľko spoločných bodov, o ktoré sa môžeme oprieť, no nesmieme zabúdať ani na odlišnosti,“ uvádza Mons. Warduni. -th-

Katolícke organizácie spájajú svoju silu v snahe odpovedať na výzvy doby

Francúzsko (26. júna, RV/SIR) – Vytvoriť priestor pre nové rozšírené fórum asi stovky mimovládnych organizácií, ktoré sa vo svojom pôsobení inšpirujú katolíckou vierou a ktoré sa prvýkrát stretli v Ríme v novembri 2007 – toto je záver Konferencie medzinárodných katolíckych organizácií, ktorá sa v uplynulých dňoch uskutočnila v Paríži.

Aktuálna platforma, ako sa uvádza v oficiálnom komuniké, „podporuje zmeny v sieti týchto inštitúcií, za účelom zefektívnenia reakcií na globálne zmeny vo svete, prostredníctvom zohľadnenia názorov OSN a ďalších medzivládnych organizácií.“ Zároveň prispieva k „združovaniu medzinárodných verejných a súkromných asociácií laických veriacich a rehoľných komunít za účelom zdieľania skúseností v oblasti uplatňovania evanjeliových hodnôt a hodnôt, podporovaných sociálnou naukou Cirkvi.“ -th-

V Turecku otvorili Svätopavlovský rok

Turecko (24. júna, RV/Zenit) – „Návštevníci Turecka počas Svätopavlovského roka môžu poskytnúť podporu kresťanskej menšine, ktorá tu žije, ale iba ak prídu ako pútnici, nie turisti“ – uviedol to predseda Konferencie biskupov Turecka Mons. Luigi Padovese pre VR. Rok, venovaný apoštolovi národov pri príležitosti 2000. výročia jeho narodenia, bol v krajine polmesiaca slávnostne otvorený nedeľu 22. júna, za prítomnosti predsedu Pápežskej rady pre napomáhanie jednoty kresťanov kardinála Waltera Kaspera.

Ako uviedol Mons. Padovese, situácia kresťanov v Turecku je ťažká, pretože nie sú oficiálne uznaní vládou a podľa jeho mienky by práve prílev pútnikov mohol prispieť k zvráteniu tejto situácie a pomôcť kresťanskej menšine v krajine posilniť ich vlastnú identitu: „Je potrebné vydať svedectvo, ukázať, že kresťania majú vieru a náboženské hodnoty.“ Turecko aspiruje na členstvo v Európskej únii, mnohí cirkevní aj vládni predstavitelia však ako jednu z podmienok pre vstup uvádzajú lepšiu ochranu kresťanskej menšiny. Krajina má takmer 72 miliónov obyvateľov a kresťania a židia spolu tvoria iba 0,2% z tohto počtu. -dj-

Jeruzalemský patriarcha Fouad Twal: „Láska je silnejšia ako smrť“

Izrael (24. júna, RV/SIR) – Nový latinský patriarcha Jeruzalema Fouad Twal sa v nedeľu prítomným prihovril počas inauguračnej slávnosti pri nástupe do svojho úradu v Bazilike sv. hrobu. Okrem iného na nej povedal, že Boh sprevádza ľudí v okamihoch tragédií a že prežíva ich bolesť s nimi. Potom dodal: „Kristus prechádzal ulicami Jeruzalema, niesol svoj kríž, sedemkrát padol, no vždy znova vstal. My, ako ľudia a tiež ako cirkvi vieme, aké ťažkosti a výzvy na nás čakajú. Vieme, že príde aj pád a bolesť. No aká krátka je vzdialenosť medzi Golgotou a prázdny hrobom, taká je aj medzi smrťou a zmŕtvychvstaním. Preto nie je dôvod na obavy.“

Okrem toho patriarcha Twal vyzval predstaviteľov národov, ktoré žijú v nevraživosti, aby našli odvahu nájsť riešenie, ktoré umožní všetkým ľuďom žiť v mieri a v bezpečí. Na záver všetkým pripomenul, že je možné dosiahnuť vzájomný pokoj. Pretože „Kristus vstal z mŕtvych a zvíťazil! Láska je silnejšia!“ – dodal patriarcha Twal. -th-

V Mexiku prebieha púť za ochranu ľudského života

Mexiko (21. júna, RV/Fides) – Zatiaľ čo Najvyšší súd v Mexiku rozhoduje o ústavnosti zákona, ktorý povoľuje potrat do 12. týždňa, tisíce ľudí ktorí si myslia, že život začína počatím, sa v nedeľu 22. júna vyberú na pešiu púť k bazilike Našej panej v Guadalupe, aby poďakovali Bohu za dar života.

Púť organizuje arcidiecéza v Mexiku, spolu s veľkým počtom katolíckych organizácií a občianskych združení, ktoré sú členmi organizácie Unión de Voluntades. Podľa hlavného koordinátora tejto organizácie Guillerma Bustamante Manilu je dôležité, aby v diskusií, ktorá práve prebieha, zaznel hlas, ktorý povie, že ľudský život je darom od Boha a že začína v okamihu počatia.

Púť za ochranu ľudského života začne sprievodom, na ktorého čele bude kardinál Norberto Rivera Carrera a jeho posolstvom bude myšlienka - Prekvapujúci dar života. Podľa organizátorov sa bude niesť v duchu pokoja, modlitieb, rešpektu, radosti a vďačnosti za úžasný dar života. Počas neho sa ľudia budú modliť ruženec za nenarodených, za ženy, ktoré v sebe nesú nový život a tiež za mexických zákonodarcov, za členov najvyššieho súdu a za tých, ktorí sú zapájaní do súčasnej diskusie o práve na život. Po sprievode bude nasledovať omša v bazilike Panny Márie v Guadalupe.

Zákon, ktorý umožnil potrat do 12. týždňa, prijali zákonodarcovia v Mexiku v apríli 2007. Do dnešného dňa nemocnice uskutočnili 9 tisíc takýchto potratov. Očakáva sa, že Najvyšší súd o ústavnosti tohto zákona, rozhodne v priebehu augusta. -th-

V Ammáne sa hovorí o náboženskej slobode

Jordánsko (21. júna, RV/AsiaNews) – „Náboženská sloboda - dobro pre každú spoločnosť“ - to je hlavná myšlienka stretnutia, ktoré v týchto dňoch organizuje centrum Oasis v hlavnom meste Jordánska Ammáne. Medzi hlavné diskutované témy budú až do 25. júna patriť ľudské práva a náboženská sloboda, predovšetkým sloboda v oblasti konverzie – problémy, ktoré sú veľmi silne pociťované v prevažne moslimských oblastiach. Podujatia sa zúčastňuje 40 odborníkov z Talianska, Indonézie, Libanonu, Svätej zeme a Iraku. Súčasťou programu je stretnutie s veľvyslancom Hasanom Abu Ni'mahom, riaditeľom Kráľovského inštitútu pre medzináboženské štúdie v Ammáne, ktorý založil princ el-Hassan Ibn Talal.

Centrum Oasis, ktoré založil patriarcha Benátok kardinál Angelo Scola v roku 2004, vydáva časopis v niekoľkých jazykoch, na ktorom spolupracujú osobnosti a učenci rôznych vierovyznaní z celého sveta. -th-

Výzva biskupov k lepšej ochrane práv migrantov

Mexiko (25. júna, RV/CNS) – V dňoch 16. -18. júna sa v mexickom pohraničnom meste Tijuana uskutočnilo stretnutie biskupov z USA, Mexika, Strednej Ameriky a Karibiku. Hlavnou témou bolo vyjadrenie podpory ochrane práv migrantov, smerujúcich na sever, aby hľadali lepšie ekonomické podmienky pre život.

Biskup Elias Bolanos Avelar zo Salvádoru pre tlačovú agentúru CNS uviedol, že biskupi v spoločnom vyhlásení vyzývajú vládu USA, aby sa vážne začala zaoberať reformou imigračných zákonov, ktoré by sa mali niesť v duchu väčšej humánosti. Okrem toho vyzývajú vládu Mexika, aby prestala zle zaobchádzať s migrantmi, ktorí prechádzajú cez Mexiko na svojej ceste do USA.

V poslednej dobe narastá počet migrantov zo Strednej a Južnej Ameriky a tiež z Kuby, ktorí využívajú Mexiko ako tranzitnú krajinu na ceste do USA. Dôvodom migrácie je vidina lepších životných podmienok a ekonomických príležitostí v tejto krajine. Na tejto ceste sa však často stávajú obeťami kriminálnych gangov a tiež skorumpovaných bezpečnostných zložiek. -th-

45 rokov kňazstva oslávil biskup Baláž so spolubratmi

Pri príležitosti 45. výročia kňazskej vysviacky v pondelok 23. júna 2008 koncebroval v Banskej Bystrici biskup Rudolf Baláž poludňajšiu svätú omšu so spolujubilujúcimi kňazmi. Jubilant Jaroslav Pecha privítal v banskobystrickom chráme Nanebovzatia Panny Márie aj Augustína Držku, Antona Hrebíka, Antona Hrtúsa, Kamila Jankecha, Jozefa Krajčí, Jána Macka, Pavla Majtela, Jána Pristača a Jozefa Šurába. Terajší banskobystrický dekan Pecha spomínal na rok 1958, keď sa ako spolužiaci zišli v bratislavskom kňazskom seminári.

Biskup Rudolf Baláž v homílii poďakoval spolubratom kňazom za to, že prišli z rôznych kútov Slovenska osláviť spolu jubileum kňazstva, a tak utužovať vzájomné bratské vzťahy. „Opravdivé kňazstvo je najväčším požehnaním, ktoré Kristus tomuto svetu dal,“ zamyslel sa diecézny biskup Rudolf. Pripomenul, že za zachovanie tohto veľkého daru počas uplynulých 45 rokov možno ďakovať modlitbám mnohých. „Ďakujeme Bohu, že ešte môžeme urobiť v tejto oblasti hodne, lebo človek potrebuje počuť Kristovo slovo, aby neblúdil životom,“ povzbudil spolubratov. V príhovore pripomenul večnú lásku, ktorou nás miluje Boh, jediný dokonale pozná každého človeka a váži si ho. Počas pozemskej etapy nášho života sa máme učiť láske. „Ježiš chce, aby sme neustále kráčali v jeho láske,“ a pozval všetkých, aby každý deň života využili na to, aby sa učili oddanosti Bohu.

Spolubratom kňazom sa priznal, že voľbu na biskupa prežíva ako vyznamenanie a ako kríž, ktorý je náročný. Veriacich poprosil, aby sa stále modlili za kňazov a tiež za svojho biskupa. V mene prítomných, jubilantom blahoželali pedagógovia a žiaci Základnej školy Štefana Moýsesa v Banskej Bystrici.

Zuzana Juhaniaková

Birmovka ordinariátu OS a OZ SR v Novej Dubnici

Ordinár OS a OZ SR Mons. František Rábek uskutočnil 21. júna 2008 pastoračnú návštevu Novej Dubnice, aby počas nej v rámci slávnostnej sv. omše v Kostole sv. Jozefa robotníka udelil sviatosť birmovania 25 kandidátom z radov mladých kresťanov z Trenčína a Ilavy.

Svätú omšu spoločne s ordinárom koncebrovali aj policajný kaplán KR PZ z Trenčína Juraj Križan, väzenský kaplán z ÚVTOS a ÚVV Ilava Jozef Jána, väzenský kaplán ÚVTOS Dubnica nad

Váhom Bartolomej Juhás, SDB a miestny duchovný Jozef Sliepka.

Ordinár Rábek birmovancov vo svojom príhovore povzbudil, aby sa aj v dnešnom svete dali viesť Svätým Duchom a čerpali z jeho darov, ktoré pri udeľovaní sviatosti birmovania prijali. So svojím väzenským kaplánom Bartolomejom Juhásom sa vďaka riaditeľovi ústavu a pedagógom na udeľovaní sviatosti birmovania v kostole sv. Jozefa Robotníka v Novej Dubnici zúčastnili aj vybraní odsúdení z ÚVTOS Dubnica nad Váhom.

Pre odsúdených, ako sa vyjadrili: „to bol zážitok na celý život“. Skúsenosť bola pre nich zároveň motiváciou k predloženiu návrhov, ako vylepšiť úroveň pravidelných svätých omší slúžených vo väzenskej kaplnke v ÚVTOS v Dubnici nad Váhom.

Tibor Ujlacký

Kardinál Martino predstaví Kompendium sociálnej náuky Cirkvi

Predseda Pápežskej rady pre spravodlivosť a pokoj kardinál Renato Martino počas svojej návštevy na Slovensku predstaví 2. júla v Pálffyho paláci v Bratislave Kompendium sociálnej náuky Cirkvi.

Dokument Svätej stolice, ktorý sa skladá z troch častí predkladá kritéria hodnotenia a orientáciu pôsobenia v oblasti sociálnej náuky Cirkvi. Kompendium vychádza z teologického základu ľudskej osoby a vysvetľuje poslanie Cirkvi v sociálnej oblasti. Dokument systematicky predstavuje základné piliere katolíckej sociálnej náuky, počnúc od princípu spoločného dobra, až po základné hodnoty spoločenského života.

Oficiálny program sa začne o 12.00 hod. slávením svätej omše v latinčine v Dóme sv. Martina v Bratislave, ktorej hlavným celebrantom a kazateľom bude kardinál Martino. Na bohoslužbe sa zúčastnia bratislavský arcibiskup Stanislav Zvolenský, predseda Sociálnej subkomisie KBS biskup Peter Rusnák, ďalší biskupi, kňazi a iní významní hostia. Svätá omša je sprístupnená aj širokej verejnosti.

Program bude pokračovať o 17.00 hod. v Pálffyho paláci prezentáciou samotného kompendia. Prítomným sa prihovori bratislavský arcibiskup Zvolenský a s hlavným referátom vystúpi kardinál Renato Martino. Podujatie bude hudobne sprevádzať miešaný spevácky zbor Chrysostomos.

Kompendium vydala Pápežská rada pre spravodlivosť a pokoj v roku 2004 v taliančine a je venované pápežovi Jánovi Pavlovi II. Slovenský preklad vydal Spolok svätého Vojtecha a predpokladaná cena 550-stranového dokumentu je 499,-Sk. Po skončení prezentácie je možnosť zakúpiť si kompendium so zľavou. -ej-

Seminár o školskom vzdelávacom programe

V Bratislave u Saleziánov Dona Bosca sa v nedeľu 23. júna stretlo na seminári o tvorbe školského vzdelávacieho programu 160 katechétiok, katechetov, rehoľníčok a kňazov z Bratislavskej a Trnavskej arcidiecézy, Nitrianskej, Banskobystrickej a Žilinskej diecézy. Seminár organizovala Komisia pre katechizáciu a školstvo KBS v spolupráci s DKÚ Bratislavskej a Trnavskej arcidiecézy.

Na aktuálnu tému prednášali pracovníčky Katolíckeho pedagogického a katechetického centra Anna Kopecká a Jana Hurajtová. V prvej časti stručne informovali o reforme školstva, najmä jej obsahovej stránky – štátneho vzdelávacieho programu. Predstavili zámer reformy a úskalia jej uskutočňovania. Potom poukázali na význam školského vzdelávacieho programu a miesto náboženskej výchovy a náboženstva v ňom. Predložili aj konkrétne návrhy ako a čo môžu učitelia náboženstva ponúknuť riaditeľom škôl pri tvorbe vzdelávacieho programu.

Na záver seminára sa účastníci seminára zapojili do diskusii o problémoch, ktoré súvisia s touto tematikou. Katechéti odchádzali zo seminára obohatení o nové nápady a povzbudení do svojej každodennej práce.

Eugen Valovič

Archieparchiálna odpustová slávnosť v Prešove

Sv. Ján Krstiteľ je nebeským patrónom nielen prešovskej gréckokatolíckej katedrály, ale aj celej Prešovskej archieparchie. Veriaci si ho prišli uctiť počas archieparchiálnej odpustovej slávnosti do Katedrály sv. Jána Krstiteľa v Prešove v nedeľu 22. júna. Liturgickú slávnosť umocnila prítomnosť troch biskupov – prešovského arcibiskupa a metropolitu Jána Babjaka SJ, bratislavského eparchu Petra Rusnáka a emeritného pomocného biskupa z Prahy Jána Eugena Kočiša.

Homíliou vladyku Petra Rusnáka sa niesla myšlienka, že Boh robí všetko pre dobro človeka. „My hľadáme najskôr seba samých, svoje plány, nenaplnené túžby“, charakterizoval naše postoje. „Nedôverovať Bohu znamená kradnúť mu jeho slávu. Dôverovať mu znamená veriť, že všetko, čo robí, robí z lásky pre človeka. Lebo šťastie, pokoj, radosť pramenia v Božom povolaní. Nerobme z Boha plniteľa našich jalových želaní a rozmarov.“ Upozornil na rafinovanú činnosť nášho nepriateľa diabla, ktorý je vždy pri nás, aby nám polichotil. „Ježiš Kristus však ponúka pravdu“, povedal vladyka Peter.

Protosynkel Marcel Mojzeš zablahoželal k meninám vladykovi Jánovi Babjakovi SJ a vladykovi Jáno-

vi Eugenovi Kočišovi a v závere odpustovej slávnosti nemohlo chýbať myrovanie, ktoré pripomína agapé prvých kresťanov a tradičný liturgický sprievod okolo katedrály s čítaním evanjelií.

Eubomír Petrík

Te Deum a promócia na Inštitúte rodiny v Bratislave

Vo štvrtok 26. júna 2008 sa o 10.00 hod. bude v kostole Ducha Svätého v Bratislave – Dúbravke konať slávnostná svätá omša a Te Deum pri príležitosti ukončenia akademického roka na Inštitúte rodiny v Bratislave. Hlavným celebrantom bude bratislavský arcibiskup Stanislav Zvolenský.

Hneď po bohoslužbe budú promovaní bakalári „náuky o rodine.“ Ide o prvých absolventov tohto študijného programu, ktorý organizuje Teologická fakulta Katolíckej univerzity a ktorý sa v Bratislave realizoval prostredníctvom Inštitútu rodiny. Promočný akt vykoná dekan Teologickej fakulty v Košiciach prof. Anton Konečný za účasti rektora Katolíckej univerzity v Ružomberku prof. Borisa Banáryho a riaditeľa Inštitútu rodiny v Bratislave Stanislava Vojtka.

Na podujatí sa zúčastnia hostia z cirkevného, akademického a spoločenského života. Noví bakalári budú pomáhať na cirkevnom poli pri pastorácii rodín a mládeže alebo v iných pro-rodinne orientovaných inštitúciách.

Alžbeta Cmarková

Prehliadka chrámových zborov žiarskeho dekanátu

5. ročník Prehliadky chrámových speváckych zborov zo žiarskeho dekanátu sa uskutočnil v sobotné popoludnie 21. júna v Pitelovej pri Žiari nad Hronom. Program sa začal úvodnými slovami miestneho farára Petra Cabana a duchovného správcu žiarskej cirkevnej školy Martina Felixa.

Podujatie pokračovalo vystúpeniami jednotlivých kresťanských spevokolov dekanátu, pohostením a slávnostnou svätou omšou o 18.30 hod. v kostole Ružencovej Panny Márie v Pitelovej. Koncebroval ju farár Peter Caban spolu s prítomnými kňazmi.

5. ročník prehliadky v Pitelovej vyvrcholil koncertom Stanleyho & Kapucínov. Akciu zorganizovali mladí zo Žiaru nad Hronom pod záštitou Dekanského úradu v Žiari nad Hronom a Farského úradu v Pitelovej.

Zuzana Juhaniaková

Maltézski rytieri slávilí sviatok narodenia Jána Krstiteľa

„Ján Krstiteľ predstavuje hraničnú čiaru medzi časom očakávania a príprav a plnosťou času, kedy Boh vstúpil na svet v osobe Ježiša Krista,“ povedal v homílii na sviatok narodenia Jána Krstiteľa bratislavský arcibiskup Stanislav Zvolenský, ktorý v utorok 24. júna predsedal slávnostnej svätej omši v Kostole milosrdných bratov v Bratislave za účasti členov Rádu maltézskych rytierov a veriaceho ľudu. Ján Krstiteľ, ktorého nazval arcibiskup „zornicou, ktorá ohlasuje príchod dňa“, je hlavným patrónom Zvrchovaného rádu maltézskych rytierov.

Podľa slov arcibiskupa prijal v pondelok 23. júna Svätý Otec Benedikt XVI. veľmajstra rádu Matthewa Festinga, aby spolu hovorili o aktivitách maltézskych rytierov na Blízkom východe, o humanitárnej katastrofe v Mexiku, Peru a Mjanmarsku, o boji proti aids, lepre a malárii. „Benedikt XVI. povzbudil rád, aby pokračoval vo svojich aktivitách v prospech budúcich generácií,“ dodal Zvolenský.

Zvrchovaný rád maltézskych rytierov pôsobí vo viac ako 120 krajinách sveta. V marci 2008 si rád zvolil v poradí 79. veľmajstra, ktorý nahradil Andrewa Bertiho. Na Slovensku má svoje zastúpenie od roku 1993 a je známy predovšetkým svojimi charitatívnymi aktivitami. -ej-

V Dobrej knihe vychádza kniha Benedikta XVI. o učeníkoch

Vydavateľstvo Dobrá kniha v týchto dňoch ponúka slovenskému čitateľovi novú knihu z pera Petrovho nástupcu - Apoštoli a prví učeníci Ježiša Krista. Kniha pápeža Benedikta XVI. vychádza pri príležitosti začiatku Roku svätého Pavla a sviatku apoštolov sv. Petra a Pavla.

Benedikt XVI. v knihe uvažuje o počiatkoch Cirkvi, vysvetľuje jej základnú štruktúru, ktorá sa plynutím

času ani nemení, ani neopotrebuje. Publikácia sa začína sériou katechéz, ktoré čerpajú z tajomstva Cirkvi. Svätý Otec sa potom zastavuje pri ustanovení Dvanásť a pri ich službe spoločenstvu a pravde.

Ústredná – a najrozsiahlejšia časť pápežovho dieľa je venovaná predstaveniu jednotlivých apoštolov so svojráznymi charakteristikami každého z nich, opisom ich osobnej skúsenosti s Kristom a s významnými udalosťami ich života. Úvahy o prvotnej Cirkvi uzatvárajú profily ďalších osobností, mužov i žien, ktoré „v histórii Cirkvi svietia ako hviezdy prvej veľkosti“.

Kniha sprevádza čitateľa na ideálnej „ceste medzi svedkami zrodeného kresťanstva, ktorých spomínajú novozákonné spisy“. Program cesty je rozdelený na 31 úsekov, zachytených v katechézach, ktoré Benedikt XVI. predniesol počas generálnych audiencií v priebehu roka: od stredy 15. marca 2006 do stredy 14. februára 2007. Svätý Otec nám takto umožňuje bezprostrednejšie poznať apoštolov a ďalšie dôležité osobnosti prvotnej Cirkvi.

Bližšie informácie nájdete na www.dobrakniha.sk.

František Sočufka SJ

Zbierka Tehlička pre Angolu 2008 dosiahla takmer milión

3. ročník verejnej zbierky Tehlička pre Angolu sa skončil 23. marca, do ktorej sa zapojili 90 miest a obcí na území celého Slovenska, približne 50 stredísk mládežníckych organizácií a asi 140 materských, základných a stredných škôl. Nechýbali ani individuálni darcovia.

Z výnosu zbierky 992 792,- Sk boli podporené humanitárno-charitatívnych sociálnych a rozvojových projektov v rozvojových krajinách, prevažne v Angole. Akcia mala úspech nielen medzi deťmi a mladými ľuďmi na školách a v strediskách, ale zapojilo sa do nej i viacero pedagógov, či zamestnancov firiem. Vďaka tomuto projektu sa podarilo rozšíriť počet zberateľov o tretinu oproti minulému roku a osloviť tak približne 50-tisíc ľudí.

Súčasťou zbierky bola už tradičná súťaž o najorigi-nálnejšiu školu. Zapojilo sa do nej približne 50 tvorcov zo 17 škôl, ktorí vďaka svojej fantázii, kreativite dokázali vytvoriť pekné výtvy. Medzi najúspešnejších patria žiaci ZŠ Hruštín, deti z MŠ vo Fričkovciach, žiaci zo Žabokrekov, žiaci z Čataja a žiaci CZŠ v Sabinove.

Do zbierky Tehlička pre Angolu sa zapojili nielen deti a mladých, ale aj pedagógovia, vedúci mládežníckych a detských centier, či individuálni darcovia. Počet zainteresovaných stúpol v porovnaní s minuloročnou zbierkou takmer o tretinu

Ján Rešutík